

Jaké postupy ve třídě učitelé používají?

- Z celé řady výukových postupů a činností se TALIS ptá učitelů na ty, které jsou zaměřeny na zlepšení řízení třídy a srozumitelnosti výuky, a to jak v České republice, tak i v zemích OECD a ekonomik účastnících se šetření TALIS. Například v **České republice** uvádí **39 % učitelů**, že **často klidní žáky, kteří ruší** (průměr OECD je **65 %**) a **83 %** uvádí, že často vysvětlují, jak nová látka souvisí s látkou dřívější (průměr OECD **84 %**).
- Postupy aktivující u žáků náročnější kognitivní procesy, o nichž je známo, že jsou důležité pro učení žáků, jsou v České republice méně rozšířené, přičemž napříč OECD používá tyto metody přibližně polovina učitelů. Konkrétně v **České republice** **33 % učitelů** zapojených škol **často žádá žáky, aby se sami rozhodli pro postup, kterým chtějí řešit složité úlohy**, oproti průměru OECD **45 %**.
- Učitelé v České republice stráví **84 %** času typické vyučovací hodiny samotným vyučováním a učením, což je více než průměr OECD **78 %**.
- V uplynulých pěti až deseti letech se čas strávený výukou a učením ve třídě snížil přibližně v polovině zemí a ekonomik účastnících se šetření TALIS. V případě České republiky se množství času stráveného výukou a učením ve třídě v uplynulých pěti letech nezměnilo.
- V České republice **78 % učitelů** zapojených škol tvrdí, že **průběžně vyhodnocují pokrok svých žáků jejich pozorováním a poskytováním okamžité zpětné vazby** (průměr OECD je **79 %**), zatímco **68 % učitelů** uvádí, že žákům poskytuje své vlastní hodnocení (průměr OECD **77 %**), a **32 % učitelů** dle jejich vyjádření **často nechává žáky hodnotit svůj vlastní pokrok** (průměr OECD **41 %**).
- Drtivá většina ředitelů vnímá své kolegy jako otevřené ke změnám a své školy vnímá jako místa otevřená přijímání nových nápadů a inovací. V České republice také **77 % učitelů** uvádí, že si **spolu se svými kolegy vzájemně poskytují praktickou podporu při uplatňování nových myšlenek**. Tím se výrazně neliší od průměru zemí OECD a ekonomik, které se účastní TALIS (**78 %**).

Jak jsou učitelé a ředitelé připravováni?

- **Během počátečního vzdělávání** bylo **62 % učitelů** v České republice **vzděláváno v obsahové a didaktické stránce** některých nebo všech **předmětů**, které **vyučují**, a také ve **výukových postupech uplatnitelných ve třídách**, což je méně než průměr zemí OECD a ekonomik účastnících se šetření TALIS (**79 %**). V České republice uvádí **57 % učitelů** účast na nějakých formálních nebo neformálních zaškolovacích aktivitách v období, kdy nastoupili do své aktuální školy, ve srovnání se **42 % učitelů** napříč zeměmi OECD a ekonomikami účastnícími se šetření TALIS.
- Ředitelé škol v zemích OECD obecně považují mentorování za důležité pro práci učitelů a výsledky žáků, **22 % začínajících učitelů** (do 5 let praxe) má **přiděleného mentora**. V **České republice** činí tento podíl **26 %**.
- V průměru zemí OECD mají ředitelé zpravidla vyšší úroveň vzdělání než učitelé³. Nicméně pouze polovina z nich absolvuje alespoň jedno školení nebo kurz zaměřený na vedení školy, než nastoupí do funkce ředitele⁴. V České republice **před nástupem do funkce ředitele dokončilo 40 % vedoucích pracovníků školení či kurz zaměřený na administrativní vedení školy** (v průměru OECD **54 %**) a **32 %** absolvovalo školení nebo kurz zaměřený na pedagogické vedení školy (průměr OECD je **54 %**).

³ To může souviset s tím, že v některých státech je pro výkon učitelské profese postačující bakalářský stupeň vysokoškolského vzdělání.

⁴ Oproti situaci v ČR a povinným požadavkům na funkční studium se situace v jiných státech může v povinných požadavcích lišit.